

عرضه مستقیم کرونا

روایت شهرآرا از رفتار عجیب برخی شهروندان مشهدی که شاید از دورهمی‌ها دوری کنند اما صف رستوران و کافی شاپ را خطرناک نمی‌دانند!

تکتم جاوید
t.javid@shahraranews.ir

گزارش روز

ترس از انتقال ویروس که همه گیر شد، حفظ فاصله از دیگران بیشتر رواج پیدا کرد. خرید کردن از فروشگاه شلوغ و صف کشیدن داخل مغازه‌های نانوايي، قصابي و ساندويچي زودتر از هر فاصله دیگری مذموم شمرده شد تا مشتریان و فروشنده‌ها از ابتلا به کرونا دور بمانند. خیلی زود پیشخوان فروش نان تا مقابل در ورودی پیش آمد تا این بار خیلی جدی تر به خریدار بگوید «رود به پشت دخل ممنوع، حتی شما دوست عزیز!». بانک‌ها، ادارات و خلاصه هر مرکزی که ارباب رجوع داشت هم به نحوی درگیر اجرای این فاصله شد. این روزها آنچه در کوچه و خیابان، ما را به یاد حضور ویروس کووید ۱۹ می‌اندازد، صف‌های طولانی مقابل مغازه‌هاست؛ صف‌نان، صف کارگزاری بیمه، صف رستوران و صف کافه‌ها. نکته اینجاست که اغلب چنین صف‌هایی برای خریدهای غیر ضروری شکل می‌گیرند و شمارا به فکر فرو می‌برد که در روزهایی که کشته‌های کرونا در خراسان رضوی از ۷هزار نفر تجاوز می‌کند، برخی چه اصراری دارند که بدون رعایت فاصله در صف حلیم یا بستنند!

● مکان: قنادی؛ زمان: ۴ساعت پیش ازافطار

یکی از قنادی‌های قدیمی و مشهور شهر است. از همان ابتدای شیوع ویروس، مشتریان بایدد پیش از ورود دست‌های خود را ضد عفونی می کردند و دستکش یک بار مصرف می پوشیدند اما با گرم شدن هوا پیاده و مغازه را صندلی چیده‌اند تا هم از ازدحام داخل مغازه پیشگیری کنند و هم مشتریان با خیال راحت روی صندلی منتظر بمانند. علاوه بر حدود ۱۰ نفر که داخل مغازه در حال خریدند، ۲۰ نفری در پیاده‌رو هستند. عده‌ای روی صندلی نشسته‌اند و برخی ایستاده انتظار می‌کشند. مردی با موهای جوگندمی که به نظر پنجاه ساله می‌رسد و خودش را «موسوی» معرفی می‌کند، درباره صف طولانی و ایستادن در کنار

دیگران می‌گوید: من از هیچ جای شهر به جز این قنادی، زولبیا و بامیه نمی‌خورم. این شیرینی فروشی همیشه شلوغ بوده است و اگر صف طولانی تر هم باشد، با من می‌آیم همین جا. از ابتلا به کرونا هم نمی‌ترسم؛ هم خودم ماسک دارم، هم بقیه افراد داخل صف. ماسک دارم. با یک دستش، دست دختر کوچکش را گرفته و در دست دیگرش، یک بطری کوچک ماده ضد عفونی کننده است. از ابتدای ماه رمضان دوبار برای خریدن شیرینی آمده است. او هم اضافه می‌کند: بیشتر از یک سال از شیوع کرونا گذشته است؛ آن اوایل رعایت می‌کردیم، بیرون نمی‌رفتیم و فقط خوراکی‌های ضروری را تهیه می‌کردیم اما حالا ترسمان کمتر شده است و وقتی می‌بینیم مغازه دار رعایت می‌کند و مشتری‌ها را بیرون نگه داشته است،

محمدرضاست؛ «در فضای باز اشکالی ندارد.» مقصد بعدی این گزارش، صف‌های دیگر رستوران‌ها نزدیک افطار است. مردمی که باعجله می‌آیند و به سرعت می‌روند. در مجموع تعداد آدم‌هایی که ماسک ندارند، شاید حدود ۸۰ درصد باشد اما ازدحام برخی صف‌ها و کم شدن فاصله فیزیکی اجتماعی در برخی موارد، واقعا نگران‌کننده است، به خصوص وقتی بدانیم ایستادن در این صف‌ها ضروری هم نیست.

برخی از افراد هم از ترس جمعیت داخل صف، از خیر خریدن خوراکی می‌گذرند و راهی می‌شوند. علی‌کارمند یکی از بانک‌هاست. لحظه‌ای مقابل نانوايي شلوغ خیابان پیروزی می‌ایستد و با تردید از ماشینش پیاده می‌شود اما خیلی زود برمی‌گردد. وقتی علت منصرف‌شدنش را می‌پرسم، به صف ۱۵ تا ۲۰ نفری مجتمع‌نان اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد: من کارمند یکی از مشاغل پرخطر هستم و تعدادی از همکارانم را در سال گذشته در مشهد از دست دادم و اگر پروتکل‌ها را سخت رعایت نمی‌کردم، من هم شاید یکی از آن‌ها بودم. بیش از یک سال است که نه تنها در هیچ مهمانی و جمعی شرکت نکرده‌ام، بلکه از هیچ فروشگاه شلوغی هم خرید نکرده‌ام. آن قدر در خیابان می‌چرخم تا نانوايي خلوت پیدا کنم.

● مکان: کافی شاپ؛ زمان: یک ساعت بعد از افطار

شلوغی قبل از ماه رمضان رستوران‌ها و تعطیلی روزانه غذاخوری‌ها در این شب‌ها بعد از افطار خودش را خوب نشان می‌دهد. در صندلی‌های لایه‌ای پرچین جلو اغذیه‌فروشی‌ها و رستوران‌ها که غذای بیرون بر دارند، عده‌ای در انتظارند. کافی شاپ‌ها و قهوه‌فروشی‌ها اما شبیه گذشته، پاتوق جوانانی هستند که هم نوشیدنی سفارش داده‌اند و می‌نوشند و هم تا ساعت منع تردد یا گاهی پس از آن در تجمع حضور دارند و گپی می‌زنند. گرمی‌ها کار بستنی‌فروشی‌ها را هم رونق داده است. حتما هنگام عبور در خیابان، صف بستنی‌فروش‌های بولسوار سجاد، وکیل آباد یا محله صیادشیرازی را دیده‌اید. بین جماعت قهوه‌خو و اهل بستنی، رعایت فاصله و زدن ماسک کم‌رنگ‌تر است، روحيات جوانی، یکی از دلایلش است؛ آنچه ترس را دور می‌کند و احساس توانمندی می‌دهد. احسان، نیما، شهروز و مصطفی،

از همان جوانان به اصطلاح ترس هستند. هر شب پاتوقشان همین کافی شاپ است. به قول خودشان دست و پا شکسته هم پروتکل‌ها را رعایت می‌کنند چون «این ترسیدن‌ها برای جمع خانوادگی خوب است، نه جمع دوستان.»

● خط‌کم است، اما صفر نیست

تکلیف فضاهای بسته که معلوم است و حالا کودکان دبستانی هم از ماسک زدن، ضد عفونی کردن دست‌ها و دوری از تجمعات چیزهایی می‌دانند. اما فضاهای باز چطور؟ وقتی در خیابان قدم می‌زنیم؟ وقتی آشنایی را در خیابان می‌بینیم و نیم ساعتی با او حال و احوال می‌کنیم؟ ویروس کرونا تا چه میزان در هوای باز منتشر می‌شود و زنده می‌ماند؟ ایستادن در ایستگاه اتوبوس یا مترو چه میزان خطر دارد؟ انتظار در صف غذاخوری‌ها چه وضعیتی دارد؟

هر چه از زمان همه‌گیری این ویروس می‌گذرد، نتایج تحقیقات جدید درباره اثرگذاری آن بر جنبه‌های مختلف زندگی نمایان می‌شود. درباره انتشار این ویروس در فضاهای باز، پژوهشگران به تازگی به این نتیجه رسیده‌اند که امکان انتقال از طریق هوا بالاست و تصور اینکه اشعه ماوراء بنفش خورشید، ویروسی را از بین می‌برد یا جریان هوای آزاد ویروس‌ها را پراکنده می‌کند، چندان درست نیست و حتی در فضای باز نیز در معرض تهدید کرونا هستیم.

با این تفاسیر دیگر لازم نیست کسی در دست روبه‌روی شما سرفه کند و شما هم در همان لحظه هوا را استنشاق کنید تا مبتلا شوید. اگرچه ویروس کرونا نیز مانند ویروس سرماخوردگی با ذرات مایع هنگام تنفس یا سرفه و عطسه منتشر می‌شود اما ماندگاری ذرات ویروس در هوا همچنان امکان مبتلا شدن را افزایش می‌دهد.

نتایج یک بررسی در چین نشان می‌داد که اگر دو نفر ۱۵ دقیقه بدون ماسک رودررو باهم صحبت کنند، همین میزان ارتباط، برای انتقال ویروس شده است. به عقیده آنان، خطر انتقال در فضای باز کم بود، اما تحقیقات تازه نشان می‌دهد این امکان‌نه تنها کم نیست که تا حد زیادی بالا نیز هست، به همین دلیل متخصصان همچنان حفظ فاصله و استفاده از ماسک در محیط‌های باز را توصیه می‌کنند.

جانپو شارژ نشد، ماه پنجم کارت خریدمان شارژ شد. خرید کردیم که قرار شد از حقوقمان کسر شود. در فیش حقوقی ماه بعدمان ۷۷۰۰ هزار تومان بیشتر از مبلغ خرید از حقوقمان کسر شده بود. نزد هر مسئولی رفتم، کسی پیدا نشد که کسر شده است، در حقوق بعدی به حقوقتان بر می‌گردد. هنوز موفق به دریافت این مبلغ نشده بودم که بابت خرید ماه بعد ۱۹۴ هزار تومان مجدداً اضافه از حقوقم کسر شد. باز رفتم تأمین اجتماعی، گفتند برگشت می‌خورد. ماه بعدش هم مجدداً ۵۵۰ هزار تومان اضافه از حقوقم برداشت شد. در بهمن ماه مجدداً کارتمان شارژ نشد و نتوانستیم خرید کنیم اما باز هم می‌بینم سامانه امور رفاهی سازمان تأمین اجتماعی بسیار ناجوانمردانه در تاریخ ۲۴ بهمن از حقوق بهمن ماهم، که هیچ خریدی هم نکرده بودم، مبلغ ۵۷۶ هزار تومان بی‌دلیل برداشت کردند. این چهار مرحله برداشت جمعاً می‌شود مبلغ ۲ میلیون ۱۱۹ هزار تومان! بسا این وضعیت معلولیت، روی ویلچر هر چه رفتم و گفتم و خواهش کردم که پول من را برگردانید، کسی جوابی به من نداد. چه کنم؟

سازمان صداوسیما

● **ابراهیم نژاد**ا به عقیده بنده مجریگری کار یک روحانی نیست، ولو که خیلی خوش صحبت کند. برای چندمین سال است که تلویزیون این کار را انجام می‌دهد. به عقیده بنده این تذزل دادن شأن روحانیت است.

خدمات شهری

● **۱۵۸...۰۹۳۶**ا بوجه به پایان تعطیلات نوروزی و شروع گرما و کم‌ابی و هزینه سرسام‌آور آبیاری و نگهداری و گل آرای آن، تقاضای می‌شود شهرداری المان‌های گل را جمع‌آوری و به پارک‌های همان حوالی منتقل کند و گیاهان در باغچه دائمی کاشته شوند.

گرانی

● **شهروند** انگرام از هر روز عصبی شدن همسر به خاطر گرانی و حقوق کم. با قناعت باز هم کم می‌آوریم. می‌ترسم از جوش سکنه‌دند.

تأمین اجتماعی و بازنشستگان

● **توکلی** ا معلول ۷۰ درصد مستمری بگیر هستم که در فروشگاه جانبو ثبت نام نموده‌ام؛ در ماه اول دوم و سوم خرید کردم، هیچ مشکلی پیش نیامد. ماه چهارم کارت خرید از طریق

شهروندان از جمع‌آوری هوشمند پسماند استفاده کنند

افراد جلوگیری می‌کنند. ضمن اینکه با پیاده‌سازی سامانه هوشمند جمع‌آوری زباله خشک توسط شهرداری مشهد و افزایش مشارکت شهروندان در این طرح و عدم گذاشتن زباله خشک در مقابل درب منزل یا گاه‌داخل کیسه زباله‌های تر، دسترسی این افراد به زباله خشک بسیار کم خواهد شد. شهروندان عزیز می‌توانند برای نصب نرم‌افزار هوشمند جمع‌آوری

شهروند

استفاده

مستقیم

روابط

عمومی

معاونت

خدمات

شهرداری

اسباب کشی شیرخوارها به‌بخش خصوصی

کودکان سه‌ساله و کوچک‌تر شیرخوارگاه حضرت علی‌اصغر(ع) به سرپرست جدید سپرده می‌شوند

تکتم جاوید

پیش از تیرماه سال ۱۳۷۹ جمعیت هلال احمر، نوزادان و کودکان به‌اصلاح سرراهی و بدون سرپرست یا بدسرپرست را در مرکزی به نام «هاشمی‌نژاد» در منطقه امام‌هادی(ع) مشهد نگهداری می‌کرد اما پس از این تاریخ به‌طور رسمی و براساس اصول ۲۱ و ۲۹ قانون اساسی، مسئولیت مراقبت شبانه‌روزی از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست برعهده سازمان بهزیستی کشور گذاشته شد. از آن زمان تاکنون ششبر خوارگاه و خانه‌فرزندان حضرت علی‌اصغر(ع) مشهد، تنها مرکز نگهداری شیرخواره‌ها و کودکانی بود که از سراسر استان به این مکان آورده‌شده یا مقابل این مرکز راه می‌شدند. اکنون و پس از دودهفته فعالیت، سازمان بهزیستی بنا را بر این گذاشته است تا بخشی از مسئولیت‌های این فرزندان را به بخش خصوصی واگذار کند و از اسفند سال گذشته تا امروز بخش زیادی از مراحل هم طی شده است.

● اعلام واگذاری شیرخوارگاه‌ها به غیردولتی‌ها

خبرش از جلسه ارائه عملکرد سال ۹۹ سازمان بهزیستی منتشرشد؛ جلسه‌ای که در آن حبیب‌ا... مسعودی فرید، معاون اجتماعی

سازمان بهزیستی کشور، اعلام کرد؛ بود: پس از واگذاری موفق مدیریت کودکان سنین سه سال به بالا در قالب ماده ۲۶ به بخش غیردولتی، تصمیم براین شد که شیرخوارگاه‌ها نیز به متقاضیان صاحب صلاحیت نسبی کودک است و در صورت براساس آمارهای ارائه‌شده ازسوی وی، اینکه ۸۰۰ مرکز نگهداری شبانه‌روزی کودکان و نوجوانان در کشور دایر است که بیش از ۶۰۰ مرکز توسط بخش غیردولتی و خیران اداره می‌شود. مسعودی بر این نکته هم تأکید کرده بود که سازمان بهزیستی کشور، سرپرستی این کودکان و نوجوانان را به طور کامل واگذار نخواهد کرد و بر روند اجرای کار شرکای اجتماعی نظارت دارد.

گفته‌های این مسئول سازمان بهزیستی اما بدون واکنش نماند و انتشار گفت‌وگوی تعدادی از کارشناسان حاکسی از وجود اعتراضاتی بود. یکی از شاخص‌ترین این افراد حسن موسوی‌چلک، رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران، بود که در مصاحبه‌ای با ایسنا با یادآوری همان اصول ۲۱ و ۲۹ قانون اساسی گفته بود: در این قانون به‌صراحت مراقبت و نگهداری از افراد به‌خصوص کودکان «تکلیف دولت» اعلام شده است و با کالایی کردن خدمات اجتماعی از طریق خصوصی‌سازی فقط فقرابیشتر از قبل آسیب خواهند دید.

وی واگذاری خدمات عمومی به بخش خصوصی را به‌معنی فرار دولت از مسئولیت ذکر کرده و اثر منفی آن را از جمله تناسب‌نداشتن هزینه‌ها و آمدها برای مدیران مراکز خصوصی و تبعات امنیتی و قضایی نگران‌کننده دانسته بود.

● هرگز اختیار صفر تا صد نمی‌دهیم

آنچه از گفته‌های مسئولان برمی‌آید، این است که تصمیم‌گیری سازمان بهزیستی خیلی زود به مراکز استانی ابلاغ شده، فراخوان‌ها منتشر شده و لیست افراد منتخب به سازمان فرستاده‌شده است تا به‌زودی تعیین تکلیف شوند. برای دانستن جزئیات این روند، نحوه واگذاری اختیارات و نقش بهزیستی سوزالاتی را از شهره شاهرودی، معاون اجتماعی بهزیستی استان، می‌پرسیم. او نیز ابتدا از همان دستورالعمل کشوری سخن می‌گوید که مطابق با آن شیرخوارگاه‌ها باید واگذار شوند و اداره کل بهزیستی استان اقداماتی برای انجام مراحل انتخاب افراد درپیش گرفته و به سازمان فرستاده است و حالا برای عقد قرارداد منتظر تعیین تکلیف هستند.

شاهرودی باخوش‌بینی و پاسخ به نگرانی‌ها تأکید می‌کند: اختیار این کودکان با وجود این انتقال کامکان در اختیار دولت است. این مسئولیت قرار است فقط در بخشی از خدمات پشتیبانی و مالی همچون تأمین نیروی انسانی یا انجام فعالیت‌های اجرایی به بخش غیردولتی واگذار شود و وظیفه نهایی نظارت برعهده ماست؛ به‌خصوص در حوزه شیرخوارگاه‌ها که بحث فرزندخواندگی را هم داریم، به‌هیچ‌عنوان اختیار صفر تا صد را به مراکز خصوصی نمی‌دهیم.

هم‌اکنون سطح‌بندی مراکز کودکان و نوجوانان به‌شکل صفر تا ۲سال (شیرخواره‌ها) پایان ۶سال تا ۱۲سال و از ۱۳ تا ۱۸ سال است که البته همه سنین به‌جز گروه اول در چندسال اخیر به مراکز غیردولتی و خیریه‌ها واگذار شده‌اند. معاون اجتماعی بهزیستی استان درباره احتمال رخ‌دادن اتفاقات تلخ و منفی در مراکز خصوصی نگهداری درعین حال که وظیفه اداره کل استان را در این تصمیم، تنها اجرای دستورات سازمان می‌داند، یادآور می‌شود: منکر این نیستیم

● کیفیت خدمات بخش دولتی مناسب نیست

مهدی شسارعی مددکار اجتماعی است و برخلاف برخی اظهارنظرهای منفی به این واگذاری خوش‌بین است و اتفاقاً به خدمات دولتی بدبین. دلیل آن را عملکرد نهادهای دولتی می‌داند که به گفته او «با توجه به اعتبارات و بودجه‌ای که دریافت می‌کنند، کیفیت خدمات ارائه‌شده در این بخش رضایت‌بخش نیست»

وی حتی واگذاری کودکان سه تا شش‌ساله را به بخش خصوصی موفق می‌داند و می‌گوید: از وقتی کودکان به اختیار بخش خصوصی واگذار شدند، اوضاع‌عشان خیلی بهتر است. نمونه‌های تلخی همچون خودکشی سال گذشته یک دختر نوجوان هم در بخش دولتی اتفاق افتاد. بخش دولتی وظایف را به‌شکل رویتین انجام می‌دهد، اما بخش خصوصی دلسوزتر است. خیلی از نیروهایی که در بخش خصوصی باخیریه‌ها مشغول به کار می‌شوند، دستمزد ناچیزی می‌گیرند اما عاشقانه کار می‌کنند.

● تأمین نیروی انسانی و جذب آسان‌تر خیران

اگرچه اغلب آمار دقیقی از تعداد فرزندان مراکز بهزیستی داده نمی‌شود، مریم فانی، مسئول شیرخوارگاه حضرت علی‌اصغر(ع)، از ۱۰۰ کودک چندروزه تا سه سال خبر می‌دهد که اکنون در آن مرکز مقیم هستند. کودکان سه تا شش‌ساله از مرداد سال گذشته جدا شده‌اند و سرپرستی و مراقبت از آن‌ها به مؤسسه خیریه بوستان شکوه مهر سپرده‌شده است که مراحل پذیرش اولیه و قرنطینه کودکان تازه وارد در آن مرکز انجام می‌شود. در صورتی که خانواده زبستی کودک مراجعه شده‌اند و فرزندخواندگی پذیرفته نشوند به مراکز دیگر انتقال داده می‌شوند.

وی مزیت این واگذاری را کاهش میزان کاری شیرخوارگاه می‌داند و توضیح می‌دهد: دلیل اول تعداد نیروهای شاغل در این مرکز است که برای رسیدگی به این تعداد کودکان کافی نیست. سازمان امکان جذب نیرو ندارد و

حدود ۸۰ نفر از پرسنل شرکتی اینجا مشغول به کار هستند. واگذاری شیرخوارگاه به بخش خصوصی می‌تواند مشکل کمبود نیرو را برطرف کند.

دلیل دیگرش مشکلات مالی است و با اعتقاد

بر اینکه بخش خصوصی می‌تواند بهتر در این بخش ورود پیدا کند، می‌گوید: اگرچه

کودکان این مرکز رایانه دولتی دارند و تعدادی

از خیران هم ما حمایت می‌کنند، نمی‌توانیم

در کار مشارکت‌های مردمی و خیران فعالیت

بیشتری داشته باشیم، در حالی که مراکز

نگهداری بخش خصوصی در این امر بسیار

فعال هستند. ما برای هر فعالیتی باید تأیید

و مجوز سازمان را بگیریم، در حالی که بخش

خصوصی به راحتی می‌تواند تبلیغ و خیران

را جذب کند.

فانی این نکته را هم یادآور می‌شود که موضوع

مراحل فرزندخواندگی باوجود انتقال کودکان

به بخش خصوصی باز هم در اختیار سازمان

بهزیستی باقی می‌ماند.

شهرآرا

روزنامه شهرا میدون زندگی

۲شنبه ۱۴ مرداد ۱۳۹۹ ۱۳۳۲ شماره

۳۳

↓

جامعه

درد مردم

آب و هوا